

5202

ACC. N.R.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—s—Landskap: *Småland*Upptecknat av: *Helge Granberg*Härad: *Levde*Adress: *Stubbetorp Björkåsa*Socken: *Djursdala*Berättat av: *Carl Gottfrid Gustafsson*Uppteckningsår: *1937*Född år *1882* i *Djursdala*Uppteckningen rör *Lovtält o arbetstillen**(J. G. 7.)*

Skriv endast på denna sida!

13 sid.

5202

Kroppaskalas

Får nu då kroppaskalas a°
då skulle den de byggde åt bestä-
om kvällen då de hade pent tak-
stolarna. Då va bara själva arbetarna
vid bygget som bleo. Bjudna
på kalas. Då skulle va starkare
a° mat a° då kunne di ju ha
som di va hederlige te

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

I

5202

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

Bryte lön

Bryte lön var den egentliga benämningen på löstörden, men en del sa hade lönⁿ å di sa vi ska hade lön, men då va egentligen frentimmer som sa så: å då va endast om lövbryting (Obs: Bryning av lön till hästar om får är skänd). I medien av dugenti månad var löstörden intensivt, och man bröt då måit. Man kunde g; vänta till slutet av dug. ty då började då gylsa. Får kunde man knappast taga det ty då va inte så moget. Di sa då å tiden på te bryte lön, ja då kunne di säga, men något ord för själva löstörden finnes knappast. Sen di hade bratt se di att då å då å till se. ve lövbrottet d. v. s. stället där di bröt lön. Lövbryningen kallades bryte lön eller hade lön. Kopierad av

Lövet kallades Kärve lov eller beinet, men de
 ra måst beinet. Björklöv bröts måst a.
 redan kommer asplövet. Ja vet då ja va hemme
 att vi bröt mycket allöv men då ä e smärje
 ty en jäi smaken i mun men en jäi
 löv ä re tillrä ett då bli väl bärget
 ä då ä måst te ä jäi jäis te ätet.
 Eklov bröts även samt röm av lövlov
 Ask av lind bröts mycket men då hamrele
 di måst. Tälglöv ä bra lov ä då hände
 många gånger att en träffer på en del
 då en har lövbröts ä då tog man dem.
 Någon särskild benämning på det brutna lövet
 finnes ej, och ej heller på det oökostade
 grenarna eller på dess ved. På några ställen
 omkring älvan är så då samt även i
 äng fälles träd för lövbrötning fönt

och främst De va sällan som
Lövskörden förekom samtidigt med
höstskörden utan den kom för det mesta
efteråt De va de som hade miltals
te utågers De va de som brät på förgömmat
mycket må lov a' hadde vänt i komme ihjäl
a' di gjorde så en lövskavel av en lövgen
a' va en tredjedels centimeter i genomskärning
a' va lång som di trodde di va duktige
te bytte te a' då vanlige mättet va
halvannan decimeter. För varje fjög
kärvar skar di en stupa må ha den
Det sedskap di hadde då di brät lov
va lövskade Man sade om folk att di
va i lövskogen a' vi ska gå te lövskogen
så vidare a' då a' därav som di skulle
bytte lov Lövbjärk kallades träd som vara

frammande till att bytte löv a: ty di va
lörrike Dä fanns två rinters björk a:
dä va en sorts som gais skulle vara
galne ätter ja påstodet dä ja va liten
men ja kan inte säga om dä va hängbjörk
som di tyckte bäst om Om en karing skrev
äpp flere sturer på kavalu än va ho hadde
bytte tjög så brukede de säga att ho va
säker te bytte läplöv (läpplov) men dä di
bar ihopit a: skulle stådt a: påtunde
tjoga så kom dä fram. En del di bist a:
hället i näven. Men dä va te a: ga ginväja
Di hade a: kvita a: di bör va en ca 75
centimeter länka a: skulle dä ga älit
teväja så to en st i hanna a: la i en
hög a: så bant en, dä en ha bytte slut
Kävarna handa ihop med di bäte gjenarna

ä' man band mät ma' björk
Styr mätte ja bindas med björkvejar
En kvarterska kunde bryta från 10 till 20 tjög
Kärvar ä' bröt di inte 10 tjög. si då va då
slarv då förtai. I kulle di bryte så då skulle
räcke fesk di nog ha en fyre fem tjäg
te varje fai. ä' en del som förede mä bare
löv fesk/ nog ha en 8-9 tjäg kärve te varje
fai. Det hände nog att man omedelbart
bar hem löv ä' rätte ihop två ä' två
kärve ä' hängat på ett statket men då va då
de bröt i mindre skale. En synede ut di en
skulle hänje löv i skogen två björker
på ett beständ av 4-5 meter på varandra
ä' di fesk inte va fai grove. Då kunne va att
en löpde dom löv en skulle bryte löv
ä' dom men fai då mäta fesk di stajon

di va Man ta e annan jin björk i väste
 den a' hutese ner den i järter den andre i gporde
 like se den andre järka Man tog en
 fjope eller fem meter lång björkveje i la om
 bå den björk som stå a' den som va huggen.
 varefter man tog björkstänger uti dem som
 man hade bryte lön a' a' la mellan de
 båda stöparen En lagger i fäsp bromma (stoppe-
 ändarna) på de stöten mot varandra och stabbändarna mot
 baxen Man måste börja vid ena ändan och hänga
 och lagger bromma över stänge Man tager ~~en~~
 en kärve och lagger den på högre sida må brommet
 om stänge i utdan tager man en kärve
 må väntes hand och gör likadant mitt emot
 På så sätt bindu kärvarna varandra. Studis vorret
 måste börjas då man sluta hållit binner inte
 kärvarna varandra Obs! Till ex. andia

radens kårvar måste ² mest tilländas nedan för
 första radens band & en fem rader kårvar
 måste det nog bli på varje stång
 I en stor hånja kan vara en 8-9 rader stång
 & en fem rader på varje stång en hånja bör vara
 en 4 meter hög & man får då gäta på slanserna
 Det bör vara en kom som öpp kårvarna eller
 brukade ha en gren uti i slyggen till att ge öpp
 kårvarna ² & de liknade i påskvåte (sådestråka)
 men istället för den inbörrede pinn en hade
 man en naturlig gren / En sådestråka är en
 stång med en på sidan inbörred pinn som
 lutar uppåt / eller kan även sätta upp hånjer
 med en rad ² förkåra på varje stång
 Man brukade i bälarna eller grenarna i björka
 hånja öpp förkåra & då var ju de fina
 om hat var så stort för hånjerna skulle

vare som de hadde varit klippte om de skulle
 va bra. Man brukade även tränsjan lägga
 stäng överst i stämman hängde man sig i
 de rötter en ihop störranna på
 bromma komma utåt. De skulle förtas
 va gauris a' de var de som ett stak
 som lutede åt både höll man brukade
 även stashe lövet. Man syntet ut ett trä
 om för de mätta på de i björk. men en
 kunde även ta en tall eller en gran. Ikring
 hädet lode man sig i skate is' de var som
 ett gellu på de skulle bli upphöjt för de drar
 räj allti på på marken. Närvarna rättes kring
 trädet som ikring en krake. men en fick lov
 te rötte ändarna lite från stät.
 Bromma var således om stänga i en fjed. vis
 om stänga näge. När man kom till änden

- 9 5202

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

10

varvet började man vidga näse, men först
vid 6 te eller 7 de varvet började man ta ihop.
så att stacken var som ett ägg. ~~6~~ 4-5 meter
högt på di störste staska Obs! Stubbändarna
pinga lön i gå ner om veja så bare
storanna ryktes i inget lön liksom på
härja Stacken täcktes med granis eller
kuggen vedan ganska stöddiga björkslyger
i tar en sju attan lång björkslyger i binne
ihop alla på så rätt att stannandarna blev
öppna i bromma ner och binder dem om stacken
och det en tall eller gran som på stacken
och så då bäst te kuggen i toppen
för armars kan stacken för bläse ikull Stacken
blev då slygerna kommer på som en stor rockertopp
I gamle holader lade de in lön ibland
men högt rötlan Om då va rum brukede

man på stulla eller i skogsladerna lägga
in lövet på höst eller brukade hamre
trä i då va di som ga råj ut i skogsmarkerna
i hamrede rektit store björken om di hadde
omt om lövskog Hamring å därämme som
att kugga å trädets toppar å en fesk löv
å lämre en del grese. Jans blev då flere
biöle å skänflingse å rana fesk di
hamre döm å di var allt mule me lövrike
(Obs! eller måite varje gång hamre något påpe
gyn på grarna) Björk, asp, lönn, ask, lind
m. fl. hamredes. Trädet kallades hammurbjörken
om då nu va björk å ibland, då då
inte var nåt på döm, kallades di
hammerställe. Då en stalle stöcke å härje
löv i skogsmarkerna så fesk en bäre löv
å då va arbetant om en kom inat näre

5202

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

12

trä ä en fest hålls ä trä ma kärva
En plöckte nu kärva från björns ä lante
på ryg byla på på rätt att en tog på mycket
uta blommet uta kärven i handen så man
bara var säker att man hade tag i kärven
och man kunde om man lantade väl leja tjögt
ä bar det hela på ryggen ätt häta upp allt de
där på ryggen från borden ville te ätt
bit nyp Di bar akra v nej men då va
inte ändamålsenligt. Di la di kärva
skaföttes ätt häta gån de asplöv ä
blannede i hachelse ä häta di va på
galne ättu den hachelse för ni då va
fin hachelse ätt oca skaf di
länge hachelse ä blannede i asplöv
Di brukade kalla de avätta pint för
färis Lövhänjarna eller höjarna känd

5202

vanligen hem vintertid på en bon där de
lade det skapattes, men då kunde även kolan
hem i en höshärra. Va då inte föie va nog
bort di to e kökärre eller tog även bestelov
kring åhuarna och det gick se till så att man
tog de nedre grenarna först äsedan tog man toppen
ä sedan högg man med stubbarna på vintern
eller hang kärvarna på bestens klykor
stelt är från Djursdala och mycket
från en by som heter Skerminge.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

13